

10. Madách Imre

Szerző dezs

A Tragédia műfaji és szerkezeti jellemzői hogyan hatnak a mű eszmei mondanivalójára?

Madách:
egykönyves szerzőnek mondják, de: ott a
Mózes is
polgárosult nemes,
nyitott, művelt, erkölcsös jellem

Tragédia

keletkezés:
1859 elején kezdi
írni; megfontolt, lassú
segítség:
Szontágh Pál jogász barátja
1860 elejére
elkészül, de csak '62-ben tudja kiadni

műfaj:
emberiségköltemény
nem tragédia; a
cím jelképes, külsődleges, csak a
tartalomra vonatkozik; az
értékvesztés végig jelen van
romantikus mű: kevert műfaj; az
epikától van a legtávolabb
(lírikusság,
dráma-forma)
-drámai
költemény
-lírai
dráma (nem is igazán színpadra
való; lehet, hogy ez tudatos, hiszen
hiányzik a drámaiság, a tragikum;
metitativ, gondolati az egész)
Arany szerint
Faust-utánezet, aztán meggondolta
magát: tele van színvonalas,
általános gondolatokkal

szerkezet:
hagyományos
kettéosztás: biblikus keretszínek
és történelmi színek, de:
falanszter, űr, havas vidék?
összetartó
erők: lineáris időbeliség, jellegzetes korszakok,
megkomponáltság; Ádám
mindig csalódik, majd újra bizakodik; folyamatos
értékcsökkenés; a szereplők
emlékeznek; keretesség, tetőpont
tetőpont: Párizs:
Madáchnak tetszik az eszmevilág; nagyon
jelképes;
drámaírói erények:

átkötés, kevés
díszlet, sok szöveg, dinamikus dialógusok

figurák:

nem

hús-vér szereplők, Madách

énján osztoznak

van jellemük,

megismerhetők (kor, embereszmény és

valódi történelmi

figurák függvényében)

-Ádám:

ösztönlény,

érzelemfüggő, bízó, naiv;

vállalkozó

-Lucifer:

intellektuális, cinikus; Istennel van konfliktusa;

értelmező

a mű

közepére közel kerülnek

egymáshoz

-Úr: "mesteremberes

önelégültség" (Arany);

ellentmond a

dogmáknak, nem pozitív

-Éva:

negatív: Madách csalódása a

teljes női nemben; nem intellektuális,

nem tanul, nem emlékszik;

tükre Ádám

tetteinek; NEM dramaturgiai kellék

nem

mélyülnek, változnak (kivéve

talán Ádámot); az eszmeiség

a fontos

egyéb jellemzők:

összetett,

tömör, jelképgazdag nyelvezet;

nehéz érteni a drámai

közegben a

sok fogalmat

dramaturgia: ügyes,

változatos, fantáziadús

színműírói

utasítások;

következetesek a képi ötletek